

go į Lietuvą. Suimta 1949, kalinta Panevėžyje. Tremtis – Kalmankos r., Altajaus kr.; paleista 1957 07 10, į Lietuvą negrįžo. ANK KER TBK

vaikaitis Šukys Gediminas, Algirdo, g. 1964 tremtyje – Barnaulas, Altajaus kr.; į Lietuvą negrįžo. ANK

vaikaitis Šukys Vytautas, Algirdo, g. 1962 tremtyje – Barnaulas, Altajaus kr.; į Lietuvą negrįžo. ANK

vaikaitis Tatjankinas Algirdas, Anatolijaus, g. 1960 tremtyje – Barnaulas, Altajaus kr.; 1984 grįžo į Lietuvą. ANK

vaikaitis Tatjankinas Andrius, Anatolijaus, g. 1968 tremtyje – Barnaulas, Altajaus kr.; į Lietuvą negrįžo. ANK

Šukienė Endriukaitytė Ona, Prano, g. 1905, gyv. Kaune, n.šeim. Tremtis 1941 – Krivošeino r., Tomsko sr.; 1958 grįžo į Lietuvą. ANK KER TBK

Šukylas Leonas, Karolio; žr. Šukys Leonas, Karolio.

Šukys Antanas, g. 1884, gyv. Endriškių k., Šiaulių apskr., Joniškio r., ūkin. Raudonarmiečių **subadytas** durtuvas 1941 06 26 Endriškių k., Joniškio r. POLR

Šukys Balys, Juozo, g. 1913, gyv. Utenoje, pašto tarnaut. Suimtas 1941 02 11; išv. į lag. 1941 06 13 – Medvežegorskas, Karelija – 1941 08 Višera (Usollagas), Molotovo sr.; mirė lageryje; byla nutraukta 1943 04 21. BBK KER

Šukys Juozas, Antano, g. 1923, gyv. Rūdiškių k., Marijampolės apskr., Prienų r. Suimtas 1941 01 29, kalintas Marijampolėje. KER SAR(1)

Šukienė Kuprionytė Sofija. Repr. 1941.

Ištremta su keturiais vaikais. KER

Šukys Juozas, Antano, g. 1892, gyv. Rokiškyje, mokyt. Išv. į lag. 1941 06 14 – Rešotai, Nižnij Ingašo r., Krasnojarsko kr.; Ypat. pasit. 1943 02 03 nuteistas aštuoneriems metams; mirė lageryje 1943 05 14. BBK KGB KER SAR

žmona Šukienė Dransenkaitė Regina, Romualdo, g. 1905, gyv. Rokiškyje, mokyt. Tremtis 1941 – Petrovka, Kalmankos r., Altajaus kr.; paleista 1958 07 12. KER SAR TBK

sūnus Šukys Henrikas, Juozo, g. 1932, gyv. Rokiškyje. Tremtis 1941 – Petrovka, Kalmankos r., Altajaus kr.; paleistas 1958 07 12. KER SAR TBK

sūnus Šukys Raimondas (Rimas), Juozo, g. 1929, gyv. Rokiškyje. Tremtis 1941 – Petrovka, Kalmankos r., Altajaus kr.; paleistas 1958 07 12. KER SAR TBK

Šukys Juozas, Jokūbo, g. 1880, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio apskr. ir r., ūkin. Išv. į lag. 1941 06 14 – Rešotai, Nižnij Ingašo r., Krasnojarsko kr.; mirė lageryje 1941 12 03. BBK KGB KER SAR

žmona Šukienė Marijona, Motiejaus, g. 1891, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio apskr. ir r., ūkin. Tremtis 1941 – Kamenis prie Obės, Altajaus kr. – Česnokovas, Jaminskojės r., Altajaus kr.; ten mirė. KER SAR TBK

sūnus Šukys Albinas, Juozo, g. 1920, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio apskr. ir r., ūkin. Tremtis 1941 – Kamenis prie Obės, Altajaus kr. – Česnokovas, Jaminskojės r., Altajaus kr.; paleistas 1954. KER SAR TBK

sūnus Šukys Juozas, Juozo, g. 1915, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio apskr. ir r., ūkin. Tremtis 1941 – Kamenis prie Obės, Altajaus kr. – Česnokovas, Jaminskojės r., Altajaus kr.; paleistas 1954, į Lietuvą negrįžo. KER SAR TBK

sūnus Šukys Kazys, Juozo, g. 1923, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio apskr. ir r., ūkin. Tremtis 1941 – Kamenis prie Obės, Altajaus kr. – Česnokovas, Jaminskojės r., Altajaus kr.; paleistas 1954, į Lietuvą negrįžo. KER SAR TBK

sūnus Šukys Petras, Juozo, g. 1917, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio ir r., ūkin. Tremtis 1941 – Kamenis prie Obės, Altajaus kr. – Čevas, Jaminskojės r., Altajaus kr.; paleistas 1954, į Lietuvą negrįžo SAR TBK

sūnus Šukys Stasys, Juozo, g. 1927, gyv. Kumečių k., Vilkaviškio ir r. Tremtis 1941 – Kamenis prie Obės, Altajaus kr. – Česnokov minskojės r., Altajaus kr.; paleistas 1954, į Lietuvą negrįžo, mirė SAR TBK

Šukys Jurgis, gyv. Maineivų k., Rokiškio apskr. ir r., ūkin. Nukatas sovietinių aktyvistų 1941 06 24 Juodupės daboklėje, Rokiškio r. KIT

Šukys Jurgis, Antano, g. 1901, gyv. Kvyklių k., Utenos apskr. ir r. kyt. Išv. į lag. 1941 06 14 – Rešotai, Nižnij Ingašo r., Krasnojarsk ten mirė 1942 08 12; Ypat. pasit. 1943 01 02(*) nuteistas dešimčiačių. ANK BBK KGB KER SAR

žmona Šukienė Adelė (Kazimiera), Antano, g. 1906, gyv. Kvyklių k., Utenos apskr. ir r., mokyt. Tremtis 1941 – Barnaulo r., Altajaus kr. vernas, Kosichos r., Altajaus kr. – 1950 Malachovas, Kosichos r., jaus kr.; paleista 1957 04 26, 1957 grįžo į Lietuvą, 1975 mirė. ANK TBK

duktė Šukytė Skučienė Danutė, Jurgio, g. 1934, gyv. Kvyklių k., nos apskr. ir r. Tremtis 1941 – Barnaulo r., Altajaus kr. – Severnas, Kosichos r., Altajaus kr. – 1950 Malachovas, Kosichos r., Altajaus kr., grįžo į Lietuvą. ANK KER TBK

duktė Šukytė Laimutė, Jurgio, g. 1936, gyv. Kvyklių k., Utenos ir r. Tremtis 1941 – Barnaulo r., Altajaus kr. – Severnas, Kosichos r., Altajaus kr. – 1950 Malachovas, Kosichos r., Altajaus kr. – 1954 Ballo r., Altajaus kr.; paleista 1957, į Lietuvą negrįžo. ANK KER TBK

Šukys Kazys, viršila. Žuvo 1941 06. KIT SAR

Šukys (Šukylas) Leonas, Karolio, g. 1906, gyv. Kaune, mokyt. Suimtas 1940 07 16, kalintas Kaune; Ypat. pasit. 1941 03 08 nuteistas aštuoneriems metams; išv. į lag. 1941 04 03 – Sevpečlagas, Komija, grįžo į Lietuvą. Suimtas 1949 03 09; Ypat. pasit. 1949 05 14 nuteistas tremtis. Tremtis 1949 06 17 – Krasnojarsko kr. BBK KER MA SAR(3) SP

Šukys Mykolas, Augusto, g. 1921, gyv. Debeikiuose, Utenos apskr. Anykščių r., ūkin. Suimtas 1940 10 16, kalintas Utenoje; kilus Vokiečių SSRS karui išsilaisvino. Po karo tapo partizanu. Žuvo 1947 Debeikiuose, Anykščių r. BBK KGB

Šukys Pranas, gyv. Pagojų k., Rokiškio apskr. ir r., ūkin. Nužudyta vietinių aktyvistų ir raudonarmiečių 1941 06 25 savo sodyboje, Rokiškio r. KIT

Šukštiene Alina, Prano, g. 1906, gyv. Medingėnų k., Telšių apskr., Plungės r., ūkin. Repr. 1941. KER

sūnus Šukštys Bogdanas, Jurgio, g. 1937, gyv. Medingėnų k., Telšių apskr., Plungės r. Repr. 1941. KER

duktė Šukštytė Aleksandra, Jurgio, g. 1939, gyv. Medingėnų k., Telšių apskr., Plungės r. Repr. 1941. KER

Šulaitis Pranas, Vinco, g. 1901, gyv. Kaune, teisin. Suimtas 1940 07 16, kalintas Kaune; kilus Vokietijos-SSRS karui išsilaisvino. BBK KER

Šulavičius Henrikas, Antonas; žr. Šutovičius Henrikas, Antonas.

Šulca Stasys, Jono. Suimtas 1941; išv. į lag. – link Pečiorlago, Kora SPS

Šulcas Antonas, Aniceto, g. 1902, gyv. Vilniuje, darb. Išv. į lagerį (?) 1941. SPS TBK(1)

Šulcas Arnoldas, Jokūbo, g. 1896, gyv. Šaipiu k., Biržų apskr., Pa

Iš kasečių perrašytas pasikalbėjimas žurnalistu Vlado Butėnu su Ona Šukienė apie kuno Juozo Vailokaičio išežimą ir gyvenimą Sibire.

Laikytais labai arti teksto, nors kai kurie garsai ar atskiro žodžių dalys, žodžiai, ar pradėti sakiniai, kurie nesiriša ir neužbaigti yra praleisti.

Ikalbėjimai į juosteles buvo 1977 lapkričio 2 ir dienomis.

Kai kurie netikslūs faktai patariayti.

J.S.

KLAUSIMU

kokius?

STATYTOJAS: Šiandien yra 1977 m. lapkričio 2 d., Vėlinių Diena, tai ir kažkaip tokia nuotaika apie anuos išgyvenimus, apie anuos prisiminimus ir kalbėti. Ir šiandien yra 1977 m. lapkričio 2 d., taigi, liūdna Vėlinių Diena, kada mes pričimename savo mirusius, kurie ypač Lietuvai yra padarę daug gero, sužibėja kaip žvaigždės Lietuvos gyvenime ir paskui iškeliavę į anapus. Dabar aš esu p. Vailokaičių bute, Čikagoje, Beverly Hills apylinkėje, ir čia turime viešią, atvykusią iš Kanados, kuri yra buvusi Sibire ir gyvenusi tame pačiamė Kolchoze su amžinom etminties kunigu Juozu Vailokaičiu ir ji apie jį daug ką atsimena ir papasakos. Dabar, pradžiai susipažinti su kunigu Juozu Vailokaičiu jo pagrindiniai gyvenimo bruožai.

Buvo visuomenininkas, ekonomistas ir kartu, reiškia, kunigas. Gimės 1880 m. gruodžio 17 d., mirės 1953 rugpjūčio 5 d. Paštuvoja, kur jis grįžęs iš Sibiro klebonavo. Jis mokėsi Seinų kunigų seminarijoje, drauge su Lietuvos boševiku tévu Kapsuk-Mickevičium, kuris buvo vėliau iš dvainės seminarijos dëmestas. Po to buvo pasiūstas kun. Juozas Vailokaitis į Petrapilio Dvare Akademiją. Nuo 1907 iki 1910 jis redagavo "Šaltini", lietuvių krikščionių demokratų laikraštį, labai plačiai pasklidusį Lietuvoje. Rusų laikais už nepalankius straipsnius prieš caro valdžią ir prieš okupantus rusus, kai "Šaltinio" redaktorius keturiai sykius caro valdžios buvo tardytas, teistas ir baustas. 1912 m.

Iš intervju, rasto Kent State Universiteto (Ohio)
Archyvose. Pokalbis su Ona Šukienė.
Pabrežiu, kur apibudinama Brovka. (Dambrovka).
Tolėdu psl. 1, 12, 13 + 14. Iš viso yra 72 pusl.

jie ten gali gyventi.

Kaip jie ten prasimaitina? Kaip tie gyvuliai prasimaitina?

-Grėbiau tą šieną, vadinamą, tai ten tik metėlės. .... o tie ir gyvuliai kaip tvoros.

Karvių yra, arklių yra?

-Aš beveik arklių nemačiau. Mačiau pora su grabel ka buvo. Ten karvės buvo... bandelė karvių... tokios smulkutės, kūdos, ... ožkos, galima sakyti, ne karvės buvo. Kaip ten man baisu ten vaizdą padarė.

Bet, pavyzdžiui, kun. Vailokaičio nepristatė gyvulių ganyti?

-Ne.

Kiek laiko važiavot nuo Kupino iki Novosibirsko?

-Man rodos, kad dar dvi pāras mes traukiniu važiavom.

Vėl sukišti į vagonus?

-Vėl į vagonus, su sangybon. Paskui mes nuvežė į Novosibirską, prie prieplaukos. Paskui jau tie vagonai mane vnuoja, mane vnuoja... Tas buvo labai anksti ryte, tik švintant.... stumdo, tu mdo... kol jie išmanevravo prie prieplaukos. Prie Obi upės. Obi upė labai plati... jau žiūrim, kad jau mes tupdyba /plukdys?/. Nu, paskiau į baržas.

Novosibirsk

ir

Obé

Tai ten nepaliko, Novosibirsk?

-Ne. Tik tiesiai iš vagonų į baržas. Traukinys jau taip paruoštasis, kad tiesiai į baržas.

Ar tos baržos didelės? Kiek ten tilpo žmonių?

-Vidury... jos ėjo ten trys kartu... mes tik tai šoninės ten buvome. Bet mes galėjome per tą vidurių pereiti.... iš vienos baržos į kitą. Ten daug besarabų buvo, ten latvių, estų buvo.... tai mes ten susitikom visokių tautybių. Tai mes per tą baržą vaikščiojom.

AR maisto davė?

- To maiatomums irgi nieko nedavė. Tai

42

paskui kas ką turėjo.... Tiesa, tai tik Kupina tai mums davė teisę nusipirkti duonos... tai mes duonos nusipirkome... palei vagonų sąrašum.... tai mums davė po 600 gramų duonos. O vandens paskui jau patys pamisiemėm.

O baržose irgi su kun. Vailokaičiu laikėtės?

- Visą laiką. Jau mes tie septyni... iš karto susidarėm grupelė... tai jau visą laiką laikėmės, kad jau viena. Kada jau pavieniai... tai vėl visi į vieną kolchozą. Kolchozo pirmininkas dax nenorėjo imti..... Budrevičienė darsu vaikais-nenorėjo imti, dar kūn. Vailokaičio nemorėjo imti... tas senas, nedarbingas, tai neim... Bet jau mes nesilikom... mes giminės... tai jau paėmė.

Kiek laiko plaukėte barža?

- Daugiau kaip parą plaukėm. Maždaug apie dvi parą.

Saulė degino, tur būt?

- Didelio vargo ten nebuvो. Ant vandens, ta upė labai plati. Né tu uodų dar nebuvो. Mes tiktais bijojom, kur dabar mus dės.

Baržom plaukėt į šiaurę tollyn ir tada pasiekėt Krivošensko rajoną?

- Tada ten jau buvo tokie kalnai didži... paskui jau kur ta prieplauka, jau bendrai žemeinė vieta. Kur pradėjom-prie to miestelio privežė... tai balsus kalnai... nugarėjauti. Taip tada balsu atrodė... Jau paskui prie prieplaukos privežė. Jau tada nebuvō sargybos. Jau nera kur išbėgti... Be tos Obės niekur tu nepabėgsi... Be jokių leidimų niekas negalėjo eiti. Dar paskui mes dar dvi parą išbuvom. Paskui mus į mokyklą suvažė.

O kaip tam miestelis, irgi biednas?

- Kaip papraatsai, triobos tik medinės.

Kas ten gyveno, tan Krivošensko majone?

- Russai... vietiniai. Ten visokių tautybių buvo. Kiti senai ten gyvena... kiti senai ten iš kraštų ištremti. Ten tikras vinegrėtas ten žmonių. Bet daugiausiai russai.

O kaip jie jūs pamitiko?

Krivošensko
raj.
(Krivošeinas?)

-Niekas mūsų nepasitika. I tokį sunkvežimi ir nuvežė į mokyklą.

Tai kiek ten jūsų išlipo iš tos baržos?

-Keli šimtai... aš negaliu pasakyti

Reiškia, vėl į mokyklą suvežė.

-Nei valgyti, nei ko nebuvo.. Ką daryt.Duonos vėl davė, tik tai duonos. Bet paskui, matot, jau žmonės buvo, jau krautuvė buvo. Jau paskui net kas krautuvėj nebuvė.... jau arbatos galėjai gaut, jau Vandeni galėjai pasišildyti, puodus turėjai. O jau malkų buvo. Pasisildėm vandenį, kas turėjo puodus.Paskui iš kolchozų atvažiavo pirmininkai, su pora padvadų, su arkliais... tada rinkosi mūs, kaip darbininkus. Kadangi kazas prasidėjo, žmonių nėra... išvis buvo trūkumas žmonių ir darbininkų... Tai paskui mes laikėmės, kad mūs į tą vieną kolchozą paimitų ... ir vėl nesiskyrėm.

Tie patys septyni?

- Visi tie patys.. mes neišskyrėm. Kun.Vailokaičio nenorėjo imti... jis nedarbingas...

Tai kaip prisiprašėt?

- Jis gerai mokėjo rusų kalbą, p.Šidlauskiene, p.Aleksynienė gerai mokėjo rusų kalbą.. dar Voroneža mokesi .... Mes sakėm... mes giminės, mes susitikom, mes nesiskiriam... Nu, ir jie nesiginčino ir paėmė mūs.

Kaip kolchozo pirmininkas, sukalbamas buvo?

-Kolchozo pirmininkas buvo lenkas.

Irgi trentinys?

-Ne. Jo tėvai dar caro laikais atvažiavę. Ju sunus buvo kolchozo pirmininkas.

Kaip vadinosi tas kolchozas?

- Brovka.... Dambrovka. O šalia buvo lenkų kolchozas... tai buvo Bielostok. Tie lenkai iš Balstogės... Jie nei lenkiškai, nei rusiškai... tai maišyta kalba.

Kaip tas kolchozas atrodė, kai jus atvežė?

-Daug uodų. Mums dar tos atubelkos... tas viskas... bet tie uodai.Be dišų nieko negali. Ir kambarys užia... Būtuvoj jokiam miška nebuvo tiek uodų, kiek čia kambariuose buvo.

~~Brovka~~
Brovka/
Dambrovka
+
Bielostok.